

UDKAST

Notat

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

UDKAST TIL

**Forslag
til**

Lov om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine og lov om Udbetaling Danmark
(Tilskud til forsørgelse af børn, der forsørges af andre end forældremyndighedsindehavere, sidestilling af gifte praktisk set enlige forsørgere med reelt enlige i forhold til forsørgelsesydelse m.v. og tilpasning af regler om tidspunktet for kommunernes overtagelse af ansvaret)

I lov nr. 324 af 16. marts 2022 om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, som ændret ved § 1 i lov nr. 546 af 3. maj 2022, § 4 i lov nr. 831 af 14. juni 2022 og § 51 i lov nr. 753 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

§ 1

1. I § 30, stk. 2, 1. pkt., ændres »4 hverdage « til: »15 hverdage «, og efter »§ 10, stk. 1« indsættes: », jf. dog stk. 7«.
2. I § 30 indsættes som stk. 7:

»Stk. 7. Uanset bestemmelsen i stk. 2, 1. pkt., kan udlændinge- og integrationsministeren, når dette som følge af en større tilstrømning til landet er nødvendigt for at sikre, at indkvarteringssystemet ikke bliver unødigt belastet, fastsætte regler om, at ansvaret efter integrationslovens § 4, stk. 1, for personer, der meddeles opholdstilladelse efter denne lov, for en bestemt periode påhviler kommunalbestyrelsen senest 4 hverdage efter tidspunktet for Udlændingestyrelsens visitering, jf. integrationslovens § 10, stk. 1. Regler udstedt i medfør af 1. pkt. skal ophæves, når der ikke længere er grundlag for fravigelsen af de 15 hverdage i stk. 2, 1. pkt.«

3. Efter kapitel 8 indsættes:

»Kapitel 8 a

8. december 2023

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Beskæftigelse og Dansk
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsbehandler
Marian Lyng Møller

Tel. 61 98 33 13
Mail mlm@uim.dk

Sags nr. 2023 - 11069
Akt-id 2385960

Tilskud til forsørgelse af børn uden forældremyndighedsindehavere her i landet og udmåling af hjælp til gifte forsørgere, som anses for praktisk set enlige

§ 30 b. Kommunalbestyrelsen kan yde udlændinge, som er omfattet af denne lov, et økonomisk tilskud til udgifterne forbundet med at forsørge et mindreårigt barn, som er omfattet af denne lov, når

- 1) den eller de, der har forældremyndigheden, opholder sig i Ukraine, og
- 2) den eller de, der har forældremyndigheden, ikke er i stand til at forsørge barnet, og
- 3) den pågældende udlænding og barnet er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) på samme adresse.

Stk. 2. Tilskuddet efter stk. 1 udgør et månedligt beløb på 1.548 kr. (2024-niveau) pr. barn. Tilskuddet er skattefrit.

Stk. 3. Tilskuddet indgår ikke i udmålingen af forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser for udlændingen, dennes ægtefælle eller samlever eller andre husstandsmedlemmer.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal løbende følge op på, om betingelserne for at give tilskud efter stk. 1 fortsat er opfyldt. Kommunalbestyrelsen skal foretage opfølgning efter 1. pkt. senest 3 måneder efter første udbetaling efter stk. 1. Herefter skal opfølgning ske hver 3. måned.

Stk. 5. Det beløb, der er anført i stk. 2, er fastsat i 2024-niveau og reguleres fra og med 2025 en gang årligt den 1. januar svarende til reguleringen af normalbidraget, jf. § 14 i lov om børns forsørgelse.

§ 30 c. Kommunalbestyrelsen skal beregne hjælpen efter § 22, stk. 2, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik til en gift udlænding med opholdstilladelse efter denne lov, når

- 1) udlændingen forsørger eget barn under 18 år i hjemmet, og
- 2) ægtefællen opholder sig i Ukraine, og
- 3) ægtefællen hverken helt eller delvist er i stand til at forsørge den herboende udlænding og deres eventuelle fællesbørn.

Stk. 2. Personer omfattet af stk. 1 har ret til børnetilskud som enlige forsørgere, jf. § 2, stk. 1, nr. 1, § 3 og § 5, stk. 1, nr. 1, 3. pkt., i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag under samme betingelser som enlige forsørgere med opholdstilladelse efter denne lov. Udbetaling Danmark træffer afgørelse efter 1. pkt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal løbende følge op på, om betingelserne for at give tilskud efter stk. 1 fortsat er opfyldt. Kommunalbestyrelsen skal foretage opfølgning efter 1. pkt. senest 3 måneder efter første henvendelse efter stk. 1. Herefter skal opfølgning ske hver 3. måned.

§ 30 d. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 30 b kan indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 30 c, stk. 1, kan indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg efter § 59 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 3. Udbetaling Danmarks afgørelser efter § 30 c, stk. 2, kan indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg efter § 64 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.«

§ 2

I lov om Udbetaling Danmark, jf. lovbekendtgørelse nr. 240 af 12. februar 2021, som ændret ved § 11 i lov nr. 452 af 20. april 2022, § 20 i lov nr. 1267 af 30. september 2022, § 13 lov nr. 455 af 20. maj 2023 og § 10 i lov nr. 753 af 13. juni 2023, foretages følgende ændring:

1. I § 1, stk. 1, indsættes som *nr. 18*:

»18) Lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine.«

§ 3

Loven træder i kraft den 31. marts 2024.

§ 4

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 1 og 2, kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Tilskud til forsørgelse af fordrevne børn fra Ukraine uden forsørgere i Danmark

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2. Hjælp til fordrevne personer fra Ukraine, der er gift, men praktisk set enlige forsørgere

2.2.1. Gældende ret

2.2.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.3. Ændring af fristen for kommunernes overtagelse af ansvaret for fordrevne fra Ukraine

2.3.1. Gældende ret

2.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

6. Klimamæssige konsekvenser

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

8. Forholdet til EU-retten

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Folketinget vedtog den 16. marts 2022 lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine (herefter særloven).

Formålet med lovforslaget var – i lighed med resten af EU – at tilvejebringe et særligt og midlertidigt opholdsgrundlag for personer, der er fordrevet fra Ukraine som følge af de russiske væbnede styrkers invasion. Loven skulle sikre, at der som følge af den helt ekstraordinære situation ville være mulighed for effektivt at yde en særlig indsats over for de fordrevne, uanset om de pågældende i øvrigt opfyldte de almindelige betingelser for ophold efter udlændingelovens regler. Det skulle hermed i øvrigt sikres, at det danske asylsystem ikke kom under så stort et pres, at systemet ikke kunne følge med.

Som udgangspunkt var der efter særloven alene mulighed for at meddele opholdstilladelse med gyldighed frem til 17. marts 2024. Ligesom resten af EU besluttede regeringen dog i september 2023 at forlænge opholdsgrundlaget for fordrevne personer fra Ukraine, hvorefter det er muligt at få forlænget sin opholdstilladelse eller blive meddelt opholdstilladelse efter særloven frem til 17. marts 2025.

De danske myndigheder har gjort en ekstraordinær indsats i forhold til modtagelsen af det store antal fordrevne fra Ukraine, der er ankommet til Danmark. De helt særlige omstændigheder har imidlertid medført en række udfordringer for modtagelsen af fordrevne, som bl.a. Kommunernes Landsforening og flere kommuner har gjort opmærksom på.

Det handler dels om nogle økonomiske udfordringer for mindreårige fordrevne børn fra Ukraine, der har ophold i Danmark uden deres forældre eller andre forældremyndighedsindehavere.

Videre handler det om økonomiske udfordringer for fordrevne fra Ukraine, der modtager hjælp i kontanthjælpssystemet (selvforsørgelses- og hjemrejseydelser), som er gifte, men praktisk set kan anses for enlige, fordi deres ægtefælle f.eks. er forhindret i at udrejse fra Ukraine og derfor ikke kan forsørge den herboende ægtefælle og deres eventuelle børn.

Derudover er der nogle kommunale udfordringer som følge af, at en kommune skal overtage integrationsansvaret for fordrevne fra Ukraine senest fire hverdage efter, at de er meddelt opholdstilladelse og visiteret til en kommune.

Regeringen ønsker at afhjælpe disse konkrete udfordringer.

Formålet med lovforslaget er derfor at afhjælpe de økonomiske udfordringer, der kan være for disse konkrete grupper af fordrevne fra Ukraine, samt understøtte at kommunerne bedre kan planlægge modtagelsen af de fordrevne og finde midlertidig indkvartering til dem.

Med lovforslaget foreslås det således, at kommunerne kan yde tilskud til dækning af forsørgelsen af fordrevne mindreårige børn fra Ukraine, som er kommet til Danmark uden deres forældre, og som bor hos en ledsagende voksen, som reelt forsørger barnet, selvom vedkommende ikke har den retlige forsørgelsespligt over for barnet.

Det foreslås endvidere, at gifte forsørgere, der er fordrevet fra Ukraine, som praktisk set må anses som enlige, da ægtefællen opholder sig i Ukraine og ikke er i stand til at forsørge sin herboende ægtefælle og deres fælles børn, ved beregningen af hjælp efter lov om aktiv socialpolitik sidestilles med enlige forsørgere.

Endelig foreslås det, at fristen for kommunernes overtagelse af ansvaret for de fordrevne fra Ukraine ændres til senest 15 hverdage efter Udlændingestyrelsens afgørelse om visitering til en kommune. I dag er fristen fire hverdage. Det foreslås samtidig, at udlændinge- og integrationsministeren vil kunne fastsætte regler om, at overtagelsen af ansvaret for en bestemt periode fortsat vil påhvile kommunerne senest efter fire hverdage, hvis det som følge af en større tilstrømning til landet er nødvendigt for at sikre indkvarteringssystemet.

De foreslåede bestemmelser vil alene gælde for personer med opholdstilladelse efter særloven og alene så længe, at opholdsgrundlaget efter særloven er gyldigt.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Tilskud til forsørgelse af fordrevne børn fra Ukraine uden forsørgere i Danmark

2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af § 13 i lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 773 af 7. august 2019, at forældrene hver for sig er forpligtet til at forsørge barnet.

Et antal fordrevne børn fra Ukraine er ankommet til Danmark ledsaget af et voksent familiemedlem eller af anden voksen. De er således ikke ledsaget af deres forældre, som efter dansk ret har forsørgelsespligten over for børnene her i landet.

Ansvaret for barnets forsørgelse påhviler forældrene, selvom de ikke bor i Danmark. Forældrene kan dog have svært ved at løfte deres forsørgelsespligt over for barnet på grund af den væbnede konflikt i Ukraine.

En person, der opholder sig lovligt i Danmark, og som ikke er i stand til at skaffe det nødvendige til sig selv og sin familie, kan, når visse betingelser er opfyldt, få økonomisk hjælp til forsørgelse efter lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 1031 af 22. juni 2023, som ændret senest ved § 14 i lov nr. 754 af 13. juni 2023.

Efter lov om aktiv socialpolitik ydes der forhøjede forsørgelsesydelse til en person, som efter de familieretlige regler har forsørgelsespligten over for et barn under 18

år. Da den ledsagende voksne ikke har forsørgelsespligten over for barnet, er der ikke hjemmel til at udbetale økonomisk hjælp til den pågældende til barnets forsørgelse, selv om den pågældende bor sammen med barnet og agerer forsørger over for barnet.

Der kan efter praksis ydes hjælp i kontanthjælpssystemet med satsen for en ung udeboende på selvforsørgelses- og hjemrejseydelse til mindreårige uledsagede asylansøgere mellem 15-17 år med opholdstilladelse i Danmark, når kommunen vurderer, at den pågældende er tilstrækkelig moden til selv at kunne forvalte pengene, og som derfor kan anses som selvstændigt rettighedssubjekt i kontanthjælpssystemet. Børn med ophold efter lov om midlertidig opholdstilladelse til fordrevne fra Ukraine (særloven) er ligeledes omfattet af denne praksis i det omfang, de er indrejst i Danmark uden ledsager, og i øvrigt opfylder forudsætningerne herfor.

Kommunerne har efter de gældende regler således ingen mulighed for løbende at yde hjælp til forsørgelsen af et barn under 18 år, hvis det bor hos en voksen med opholdstilladelse efter særloven, som har påtaget sig ansvaret for barnet, men som ikke har den retlige pligt til at forsørge barnet.

2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kommunerne har ikke i dag hjemmel til at yde hjælp til den løbende forsørgelse af et barn med opholdstilladelse efter særloven, hvis pågældende bor hos et familiemedlem, som ikke har forsørgelsespligten over for barnet, eller en anden voksen med opholdstilladelse efter særloven, som f.eks. har ledsaget barnet til Danmark. Familiemedlemmet kan være en bedsteforælder, som barnet bor hos. En anden voksen kan være en nabo fra hjemlandet. Familiemedlemmer eller øvrige voksne, som har påtaget sig ansvaret for barnet, er ikke forpligtede til at forsørge barnet og vil typisk heller ikke have midler til barnets forsørgelse, såfremt barnets forældre ikke har mulighed for at bidrage til barnets forsørgelse.

Den væbnede konflikt i Ukraine har i særligt omfang medført tilfælde, hvor børn er blevet adskilt fra deres forældre, og forældrene opholder sig i Ukraine, f.eks. som følge af krigstjeneste.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at der på baggrund af de særlige omstændigheder for de pågældendes ophold i Danmark bør være mulighed for, at en voksen udlænding med opholdstilladelse efter særloven, som bor sammen med og agerer forsørger for et barn med opholdstilladelse efter særloven, kan modtage økonomisk tilskud til barnets forsørgelse.

Det foreslås derfor, at der indsættes en bestemmelse i særloven, der giver kommunalbestyrelsen mulighed for at træffe afgørelse om at yde et sådant økonomisk tilskud på 1.548 kr. (2024-niveau) om måneden til udlændinge med opholdstilladelse efter særloven, der bor sammen med et mindreårigt barn med opholdstilladelse efter særloven, og som er uden forsørgere her i landet. Tilskuddet ydes til udgifter

forbundet med forsørgelse af barnet. Det foreslås, at beløbet er skattefrit. Endvidere foreslås, at beløbet satsreguleres en gang årligt den 1. januar svarende til reguleringen af normalbidraget, jf. § 14 i lov om børns forsørgelse.

Det foreslås, at tilskuddet vil være betinget af, at modtageren bor på samme bopæl som barnet. Det vil endvidere være en betingelse for at modtage det foreslåede tilskud, at barnet er under 18 år, at modtageren er over 18 år, og at både modtageren og barnet har opholdstilladelse efter særloven.

Endelig foreslås det, at afgørelser om udbetaling af tilskuddet kan påklages til Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration af det sociale område. Der henvises herved til, at Ankestyrelsen allerede i dag er klageinstans i forhold til klager over kommunalbestyrelsernes afgørelser om hjælp i særlige tilfælde efter integrationslovens §§ 35-39, jf. integrationslovens § 53, stk. 2, 3. pkt.

2.2. Hjælp til fordrevne personer fra Ukraine, der er gift, men praktisk set enlige forsørgere

2.2.1. Gældende ret

Det fremgår af § 2 i lov om aktiv socialpolitik, at enhver mand og kvinde i forhold til det offentlige har ansvar for at forsørge sig selv, sin ægtefælle og sine børn under 18 år. Dette er en følge af ægtefællers privatretlige gensidige forsørgelsespligt efter § 4 i lov om ægtefællers økonomiske forhold. Ansvar for at forsørge en ægtefælle ophører først ved separation eller skilsmisse.

Et ægtepar skal forsørge hinanden, uanset om ægtefællen opholder sig her i landet eller i udlandet, idet udlandsophold ikke i sig selv friholder en ægtefælle fra at skulle opfylde sin forsørgelsespligt. Et antal gifte personer, som har opholdstilladelse efter særloven, modtager dog ikke penge fra deres ægtefæller, fordi ægtefællen opholder sig i Ukraine og hverken helt eller delvist er i stand til at bidrage til forsørgelsen af sin ægtefælle. Hvis disse personer modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse og er forsørgere, modtager de satsen for gifte/samlevende forsørgere på 8.886 kr. (2023-niveau) før skat, jf. § 22, stk. 2, nr. 2, i lov om aktiv socialpolitik. Denne sats er lavere end satsen for enlige forsørgere, som udgør 12.699 kr. før skat (2023-niveau), jf. § 22, stk. 2, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik.

Endvidere er disse gifte omfattet af loftsstørrelserne for gifte/samlevende i kontanthjælpsloftet. Det skyldes, at ægtefæller efter lov om aktiv socialpolitik, som anført ovenfor har pligt til at forsørge hinanden, uanset om ægtefællen opholder sig i Danmark eller i udlandet, og uagtet at deres ægtefælle f.eks. er forhindret i at udrejse af Ukraine på grund af krigstjeneste.

Personerne kan som gifte heller ikke modtage børnetilskud, som er forbeholdt enlige forsørgere, men vil ofte have et udgiftsniveau svarende til udgiftsniveauet for enlige forsørgere.

Retten til børnetilskud er efter § 5 i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 63 af 21. januar 2019, som ændret ved § 3 i lov nr. 546 af 3. maj 2022 og § 11 i lov nr. 753 af 13. juni 2023 (herefter børnetilskudsloven), bl.a. betinget af, at barnet eller en af forældrene, der har forældremyndigheden over barnet, har dansk indfødsret eller med hensyn til ordinært og ekstra børnetilskud efter lovens §§ 2 og 3 har haft fast bopæl her i landet i det seneste år og med hensyn til særligt børnetilskud efter lovens § 4 har haft fast bopæl her i landet i de seneste 3 år. Betingelsen om dansk indfødsret gælder dog ikke for udlændinge, som har fået opholdstilladelse i Danmark efter bl.a. lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, jf. lov nr. 546 af 3. maj 2022 om ændring af særloven.

Det er efter § 5 i børnetilskudsloven yderligere bl.a. en betingelse, at barnet faktisk opholder sig her i landet, og at den, der skal have børnetilskuddet udbetalt, har fast bopæl her i landet.

Efter § 5 a i børnetilskudsloven er det også en betingelse for ret til ydelser efter loven, at mindst en af de personer, der har forsørgelsespligt over for barnet, har haft bopæl eller beskæftigelse i mindst 6 år her i riget inden for de seneste 10 år forud for den periode, udbetalingen vedrører. Hvis bopæls- eller beskæftigelseskravet ikke er opfyldt, udbetales en forholdsmæssig andel af ydelsen, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Optjeningsprincippet bopæls- og beskæftigelseskrav indebærer, at der tidligst kan udbetales ydelser efter loven efter 6 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år. Efter 6 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år kan der udbetales 8,3 pct. af ydelsen stigende til 100 pct. efter 72 måneder (6 år).

Optjeningsprincippet efter lovens § 5 a gælder for alle ydelser efter loven, dvs. også børnetilskud. Optjeningsprincippet gælder dog ikke for borgere fra EU, EØS eller Schweiz, i det omfang disse efter EU-retten er berettiget til ydelsen.

2.2.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med vedtagelsen af lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine (særloven) ønskede man at tilvejebringe et særligt og midlertidigt opholdsgrundlag for personer, der er fordrevet fra Ukraine som følge af de russiske væbnede styrkers invasion og således sikre, at der som følge af den helt ekstraordinære situation ville være mulighed for effektivt at yde en særlig indsats over for de fordrevne, uanset om de pågældende i øvrigt opfyldte de almindelige betingelser for ophold efter udlændingelovens regler. De særlige omstændigheder har imidlertid medført økonomiske udfordringer for fordrevne fra Ukraine, der modtager hjælp i kontanthjælpssystemet (selvforsørgelses- og hjemrejseydelser), som er

gifte, men praktisk set kan anses for enlige, fordi deres ægtefælle er i Ukraine og ikke kan forsørge den herboende ægtefælle og deres eventuelle børn.

Den væbnede konflikt i Ukraine har medført tilfælde, hvor ægtepar er blevet adskilt, og hvor den ene ægtefælle og parrets børn er meddelt opholdstilladelse efter særloven, mens den anden ægtefælle har været nødsaget til at blive i Ukraine uden mulighed for at forsørge sin familie. Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor den tilbageblevne ægtefælle er i krigstjeneste, og hvor de konkrete omstændigheder medfører, at den tilbageblevne ægtefælle ikke er i stand til at bidrage til forsørgelsen.

Kommunerne har i dag ikke hjemmel til at beregne hjælpen til gifte forsørgere med ophold efter særloven som hjælpen til enlige, selv om den enkelte praktisk set er enlig i Danmark. Det betyder, at en gruppe af fordrevne gifte forsørgere (typisk kvinder) fra Ukraine, hvor ægtefællen fortsat er i Ukraine, modtager en lavere sats i kontanthjælpsystemet, end hvis de havde været reelt enlige.

Med henblik på at sikre de bedst mulige rammer for modtagelsen af fordrevne fra Ukraine, og at de pågældende kan fortsætte deres liv her i landet, foreslås det, at gifte udlændinge, der har opholdstilladelse efter særloven, og som er berettigede til hjælp efter kapitel 4 i lov om aktiv socialpolitik som forsørgere, vil få udmålt hjælpen som til enlige forsørgere, såfremt de pågældendes ægtefæller opholder sig i Ukraine og hverken helt eller delvist er i stand til at forsørge de herboende ægtefæller og deres eventuelle fællesbørn. Det vil efter den foreslåede ordning være en betingelse for at få udmålt hjælpen som til enlige forsørgere, at de pågældende i tilstrækkeligt omfang vil kunne dokumentere, at de opfylder betingelserne i den foreslåede § 30 c, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 3. Dokumentationen vil kunne basere sig på ansøgerens afgivelse af oplysninger om ægtefællens ophold og manglende mulighed for at bidrage helt eller delvist til forsørgelsen.

Det foreslås endvidere, at de pågældende personer vil få ret til børnetilskud som enlige forsørgere under samme betingelser som reelt enlige forsørgere, der er fordrevne fra Ukraine. Det bemærkes i den forbindelse, at udbetalingen af børnetilskud til enlige forsørgere er omfattet af et optjeningsprincip.

De gifte fordrevne, som reelt er alene om forsørgelsen i Danmark, og som modtager hjælp i kontanthjælpsystemet, vil således blive sidestillet med reelt enlige forsørgere, og dermed vil disse gifte personer samlet set modtage mere økonomisk støtte end i dag.

Det vil være en betingelse for retten til børnetilskud som enlig forsørger, at den herboende ægtefælle opfylder de samme betingelser som i forslaget til § 30 c, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 3.

Endelig foreslås, at kommunernes afgørelser om udbetaling af hjælp til fordrevne gifte ukrainske forsørgere, der praktisk set er enlige, kan påklages til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg efter § 59 a i lov om retssikkerhed og administration på det

sociale område, og at Udbetaling Danmarks afgørelser om børnetilskud kan påklages til Ankestyrelsen efter § 64 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

2.3. Ændring af fristen for kommunernes overtagelse af ansvaret for fordrevne fra Ukraine

2.3.1. Gældende ret

Efter § 4, stk. 1, i integrationsloven har kommunalbestyrelsen ansvaret for boligplacering af flygtninge, der er visiteret til den pågældende kommune.

Efter § 30, stk. 2, i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, påhviler ansvaret efter integrationslovens § 4, stk. 1, for personer, der meddeles opholdstilladelse efter denne lov, kommunalbestyrelsen senest 4 hverdage efter tidspunktet for Udlændingestyrelsens afgørelse om visitering, jf. integrationslovens § 10, stk. 1. Falder tidspunktet for ansvarets overgang i en weekend eller på en helligdag, overgår ansvaret for den pågældende til kommunalbestyrelsen den førstkomende hverdag herefter.

Bestemmelsen bygger på "Aftale om modtagelse af fordrevne ukrainere" af 11. marts 2022 mellem den daværende regering og Kommunernes Landsforening (KL). Det fremgår bl.a. af aftalen, at "Regeringen og KL er enige om, at kommunerne i videst muligt omfang vil tilstræbe at overtage ansvaret for personer, der får ophold efter særloven, hurtigst muligt og senest fire hverdage efter, at de har fået en opholdstilladelse og visiteres til kommunerne."

2.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine (særloven), er der tilvejebragt et særligt og midlertidigt opholdsgrundlag til personer, der grundet den væbnede konflikt med Rusland er fordrevet fra Ukraine, så de pågældende under deres ophold i Danmark sikres de bedst mulige forudsætninger for hurtigt og effektivt at kunne fortsætte deres liv og være en del af det danske samfund.

Der blev i særloven fastsat særlige regler for, hvornår kommunalbestyrelsen skulle overtage ansvaret for de personer, der meddeles opholdstilladelse efter særloven. Dette for at sikre, at både børn og voksne, der bliver meddelt opholdstilladelse efter særloven, ikke opholder sig i indkvarteringssystemet unødigt længe efter, at de er meddelt en opholdstilladelse. Reglerne bygger på regeringens og KLs aftale om modtagelse af fordrevne ukrainere af 11. marts 2022, hvoraf det fremgår, at "Regeringen og KL er enige om, at kommunerne i videst muligt omfang vil tilstræbe at overtage ansvaret for personer, der får ophold efter særloven, hurtigst muligt og senest fire hverdage efter, at de har fået en opholdstilladelse og visiteres til kommunerne."

KL har imidlertid anført, at fristen på de fire hverdage giver væsentlige udfordringer i kommunerne, da det ikke giver tid nok til planlægning af modtagelse og boligplacering. Det bemærkes i den forbindelse, at der ikke aktuelt opleves samme store tilstrømning som i foråret 2022.

På den baggrund foreslås det at ændre bestemmelsen således, at kommunerne skal overtage ansvaret for de fordrevne fra Ukraine efter senest 15 hverdage. Dog således, at hvis det som følge af en større tilstrømning til landet er nødvendigt for at sikre, at indkvarteringsystemet ikke bliver unødigt belastet, bemyndiges udlændinge- og integrationsministeren til at fastsætte regler om, at kommunerne for en bestemt periode igen overtager ansvaret senest efter fire hverdage, jf. nedenfor.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer i den forbindelse, at fristen for kommunernes overtagelse af integrationsansvaret ikke bør være kortere end 15 dage, såfremt ændringen skal imødekomme udfordringerne i kommunerne. På den anden side bør fristen for overtagelse heller ikke være længere end de 15 hverdage, bl.a. henset til, at der med særloven er tilsigtet en særlig hurtig sagsbehandlingsproces, og at det er regeringens sigte, at de fordrevne hurtigst muligt skal kunne fortsætte deres liv og blive en del af det danske samfund. Det bemærkes i den forbindelse, at det af samme grund ikke vurderes hensigtsmæssigt med en længere overtagelsesfrist.

Den foreslåede ændring vil indebære, at ansvaret for den pågældende person, der er fordrevet fra Ukraine, overgår til den pågældende kommune senest 15 hverdage efter, at Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om opholdstilladelse og visitering. Det betyder, at hvis Udlændingestyrelsen – i almindelige uger uden helligdage – træffer afgørelse om visitering på en mandag, så vil den pågældende person overgå til den kommune, som den pågældende er visiteret til senest om mandagen tre uger senere.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at visiteringskommunerne med den foreslåede ændring vil have bedre mulighed for at tilrettelægge modtagelsen af de fordrevne.

På nuværende tidspunkt har flere millioner mennesker forladt Ukraine. Uanset at der på nuværende tidspunkt ikke er en situation, hvor der er et særligt behov for en overtagelsesperiode på fire hverdage, og at situationen muligvis ikke kommer til at opstå, er den aktuelle situation uforudsigelig. En stigning i tilstrømningen i enten kortere eller længere perioder kan indebære en stor belastning for indkvarteringsystemet. Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at reglerne om tidspunktet for kommunernes overtagelse af ansvaret for de fordrevne ved behov skal kunne justeres således, at kommunerne vil kunne forpligtes til igen at overtage ansvaret senest efter fire hverdage.

Det foreslås derfor samtidig, at udlændinge- og integrationsministeren bemyndiges til at kunne fastsætte regler om, at integrationsansvaret efter integrationslovens § 4, stk. 1, for personer, der meddeles opholdstilladelse efter særloven, på ny for en

bestemt periode påhviler kommunen senest fire hverdage efter tidspunktet for Udlændingestyrelsens visitering efter integrationslovens § 10, stk. 1. Det vil være en betingelse, at udlændinge- og integrationsministeren vurderer, at der som følge af en større tilstrømning til landet af fordrevne fra Ukraine og andre udlændinge er behov for, at kommunerne overtager ansvaret senest fire hverdage efter tidspunktet for Udlændingestyrelsens afgørelse om visitering for at sikre, at indkvarterings-systemet ikke bliver unødigt belastet.

Den foreslåede ændring vil indebære, at udlændinge- og integrationsministeren ved bekendtgørelse vil kunne fastsætte regler om, at kommunerne skal overtage integrationsansvaret for fordrevne fra Ukraine senest fire hverdage efter, at de er meddelt opholdstilladelse og visiteret til en kommune. Det forudsættes i den forbindelse, at der bl.a. vil blive fastsat regler om, hvor længe overtagelsestidspunktet skal være fire hverdage.

Med betingelsen om, at overtagelsestidspunktet på fire hverdage alene kan fastsættes for en bestemt periode, forudsættes det således, at bekendtgørelse udstedt i medfør af bestemmelsen skal indeholde en solnedgangsklausul eller en anden form for begrænsning, så det sikres, at overtagelsestidspunktet på fire hverdage ikke opretholdes i længere tid end nødvendigt. Dette vil ikke være til hinder for, at udlændinge- og integrationsministeren på baggrund af en ny vurdering kan beslutte at forlænge en bekendtgørelse udstedt i medfør af den foreslåede bestemmelse, så længe også en forlængelse af overtagelsestidspunktet på fire hverdage er afgrænset til en nærmere bestemt periode og begrundet i en større tilstrømning til landet.

Med betingelsen om, at overtagelsestidspunktet på fire hverdage alene kan forlænges, når det som følge af en større tilstrømning til landet er nødvendigt for at sikre, at indkvarteringsystemet ikke bliver unødigt belastet, afgrænses anvendelsesområdet til de situationer, hvor tilstrømningen af fordrevne udlændinge fra Ukraine og andre udlændinge medfører eller risikerer at medføre en sådan belastning for indkvarteringsystemet, at der er behov for, at kommunerne overtager ansvaret for modtagelsen af de fordrevne efter fire hverdage og ikke efter 15 hverdage.

Det bemærkes, at reglerne om, at tidspunktet for ansvarets overgang ikke kan falde i en weekend eller på en helligdag, fortsat vil være gældende.

Endvidere bemærkes, at når kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for den enkelte, der er meddelt opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til fordrevne fra Ukraine, vil det fortsat være integrationslovens regler om, hvilke opgaver kommunalbestyrelsen har over for flygtninge, der finder anvendelse for de pågældende personer, idet de pågældende er omfattet af integrationslovens regler som flygtninge, jf. integrationslovens § 2, stk. 2, nr. 6.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

[Udestår]

Lovforslaget forventes på det foreliggende grundlag at medføre merudgifter for det offentlige, jf. nedenstående tabel 1.

[tabel udestår]

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ... til den ... været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Amnesty International, Asylret, Ankestyrelsen, ATP, Bedsteforældre for Asyl, Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Børnerådet, Børns Vilkår, Danes Worldwide, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Dansk Flygtningehjælp, DFUNK – Dansk Flygtningehjælps Ungdom, Danske Regioner, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Røde Kors, Dansk Socialrådgiverforening, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, De Danske Sprogcentre, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Domstolsstyrelsen, Etnisk Ung, Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Færøernes landsstyre, Institut for Menneskerettigheder, KL – Kommunernes Landsforening, Kommunernes Revision/BDO, Mødrehjælpen, Naalakkersuisut (Grønlands landsstyre), Red Barnet, Rigsrevisionen, Rådet for Etniske Minoriteter, Socialchefforeningen, Rådet for Socialt Udsatte, UNHCR og Udbetaling Danmark.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner		
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget vurderes ikke at indeholde EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter § 4, stk. 1, i integrationsloven har kommunalbestyrelsen ansvaret for boligplacering af flygtninge, der er visiteret til den pågældende kommune.

Det fremgår af § 30, stk. 2, 1. pkt., i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, at ansvaret efter integrationslovens § 4, stk. 1, for personer, der meddeles opholdstilladelse efter denne lov, påhviler kommunalbestyrelsen senest 4 hverdage efter tidspunktet for Udlændingestyrelsens afgørelse om visitering, jf. integrationslovens § 10, stk. 1.

Det foreslås, at i § 30, stk. 2, 1. pkt., ændres »4 hverdage efter« til: »15 hverdage efter«, og at der efter »§ 10, stk. 1« indsættes: », jf. dog stk. 7«.

De foreslåede ændringer vil indebære, at ansvaret for den pågældende person, der er fordrevet fra Ukraine, som udgangspunkt overgår til den pågældende kommune senest 15 hverdage efter, at Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om opholdstilladelse og visitering. Overtagelsen af ansvaret vil dog fortsat kunne påhvile visiteringskommunerne senest efter fire hverdage, hvis det som følge af en større tilstrømning til landet er vigtigt for at sikre indkvarteringssystemet, jf. bemærkningerne nedenfor til nr. 2.

Ændringen til de 15 hverdage vil betyde f.eks., at hvis Udlændingestyrelsen træffer afgørelse onsdag i en almindelig uge uden helligdage, så vil ansvaret for den pågældende person overgå til den kommune, som den pågældende er visiteret til, senest om onsdagen tre uger senere.

Visiteringskommunen har endvidere mulighed for at modtage de pågældende tidligere end 15 hverdage efter Udlændingestyrelsens afgørelse om visitering, såfremt den enkelte person og kommunen er enige herom.

Til nr. 2

Det fremgår af § 30, stk. 2, 1. pkt., i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine (særloven), at ansvaret efter integrationslovens § 4, stk. 1, for personer, der meddeles opholdstilladelse efter denne lov, påhviler kommunalbestyrelsen senest 4 hverdage efter tidspunktet for Udlændingestyrelsens afgørelse om visitering, jf. integrationslovens § 10, stk. 1.

De foreslåede ændringer i lovforslagets § 1, nr. 1, vil indebære, at ansvaret for den pågældende person, der er fordrevet fra Ukraine, som udgangspunkt overgår til den pågældende kommune senest 15 hverdage efter, at Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om opholdstilladelse og visitering, jf. bemærkningerne ovenfor til

nr. 1. Overtagelsen af ansvaret vil dog fortsat påhvile visiteringskommunerne senest efter fire hverdage, hvis det som følge af en større tilstrømning til landet er vigtigt for at sikre, at indkvarteringssystemet ikke bliver unødigt belastet.

Det følger således af den foreslåede bestemmelse i særlovens § 30, stk. 7, at udlændinge- og integrationsministeren i sådanne tilfælde kan fastsætte regler om, at ansvaret efter integrationslovens § 4, stk. 1, for personer, der meddeles opholdstilladelse efter denne lov, for en bestemt periode påhviler kommunalbestyrelsen senest fire hverdage efter tidspunktet for Udlændingestyrelsens visitering. Reglerne herom skal ophæves, når der ikke længere er grundlag for fravigelsen af de 15 hverdage.

Den foreslåede ændring vil indebære, at udlændinge- og integrationsministeren ved bekendtgørelse vil kunne fastsætte regler om, at perioden for overgivelse af ansvaret er fire hverdage efter tidspunktet for Udlændingestyrelsens afgørelse om visitering efter reglerne i integrationslovens § 10, stk. 1, i stedet for 15 hverdage. Det forudsættes i den forbindelse, at der bl.a. vil blive fastsat regler om, hvor længe overgivelsesperioden skal være fire hverdage, og om der kan ske forlængelse ad flere omgange.

Med betingelsen om, at regler i medfør af den foreslåede § 30, stk. 7, i særloven alene kan fastsættes for en bestemt periode, stilles der krav om, at bekendtgørelsen udstedt i medfør af bestemmelsen skal indeholde en solnedgangsklausul eller en anden form for begrænsning, således at det sikres, at overtagelsesperioden på de fire hverdage ikke opretholdes i længere tid end nødvendigt. Dette krav vil ikke være til hinder for, at udlændinge- og integrationsministeren på baggrund af en ny vurdering kan beslutte at forlænge en bekendtgørelse udstedt i medfør af den foreslåede bestemmelse, så længe også en forlængelse er afgrænset til en nærmere bestemt periode.

Med betingelsen om, at overtagelsesperioden på fire hverdage alene kan forlænges, når det som følge af en større tilstrømning til landet er nødvendigt for at sikre, at indkvarteringssystemet ikke bliver unødigt belastet, afgrænses anvendelsesområdet til de situationer, hvor tilstrømningen af fordrevne fra Ukraine og andre udlændinge medfører eller risikerer at medføre en særlig belastning for indkvarteringssystemet.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i særlovens § 30, stk. 7, 2. pkt., at regler udstedt i medfør af den foreslåede § 30, stk. 7, 1. pkt., skal ophæves, når der ikke længere er grundlag for fravigelsen af de 15 hverdage. Herved understreges, at regler udstedt i medfør af den foreslåede § 30, stk. 7, 1. pkt., uanset fastsat begrænsning ikke må opretholdes, når det ikke længere er nødvendigt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 3

Efter gældende ret er der ikke hjemmel for kommunerne til at yde tilskud til forsørgelse af et barn til personer, som ikke har forsørgelsespligten over for barnet.

Der er heller ikke hjemmel til at fravige reglerne om udmåling af hjælp i kontant-hjælpssystemet efter lov om aktiv socialpolitik til personer, der har forsørgelsespligt over for et eller flere børn, og som er gift, men hvor ægtefællen ikke er i stand til at bidrage til forsørgelsen af sin ægtefælle og eventuelle børn.

For at give kommunerne mulighed for at afhjælpe konkrete økonomiske udfordringer for disse fordrevne fra Ukraine, foreslås det at indsætte et nyt *kapitel 8 a*, som giver hjemmel til at yde hjælp under disse særlige situationer.

I det nye kapitel fastsættes der regler om kommunens mulighed for at yde økonomisk hjælp til fordrevne voksne fra Ukraine, der har påtaget sig forsørgelsen af ukrainske mindreårige børn, som er kommet til landet uden deres forældre, og udmåle hjælp til gifte forsørgere, der praktisk set er enlige, samt adgang til børnetilskud efter børnetilskudsloven for disse praktisk set enlige forsørgere. Det nye kapitel foreslås at omfatte de foreslåede §§ 30 b-30 d.

Det bemærkes, at efter den gældende § 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område har myndigheden ansvaret for, at sager, der behandles efter loven, er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at myndigheden kan træffe afgørelse.

Bestemmelsen bygger på officialprincippet, som er en forvaltningsretlig grundsætning. Efter officialprincippet er det som udgangspunkt myndighedens ansvar at sørge for, at der bliver indhentet tilstrækkelige oplysninger til, at myndigheden kan afgøre, hvilken hjælp borgeren er berettiget til. Er der tvivl om holdbarheden af et væsentligt faktum, hører det med til sagsoplysningen, at myndigheden skal forsøge at få denne tvivl afklaret, således at det ved en sædvanlig bevismæssig vurdering kan afgøres, om den pågældende oplysning kan lægges til grund ved afgørelsen. Dette gælder også oplysninger indhentet fra en anden myndighed, herunder fra udlandet.

Officialprincippet i § 10 gælder for oplysningen af alle typer af sager på det sociale område, det vil sige alle de sager, der er omfattet af retssikkerhedsloven. Ved Udbetaling Danmarks behandling af sager vedrørende en række sociale ydelser m.v. finder § 10 i retssikkerhedsloven tilsvarende anvendelse, jf. § 5 i Udbetaling Danmark-loven.

Til § 30 b

Det fremgår af § 13 i lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 773 af 7. august 2019, at forældrene hver for sig er forpligtet til at forsørge barnet. Det er således som udgangspunkt et barns forældre, der er forpligtet til at forsørge det.

Det fremgår af § 84 i lov om aktiv socialpolitik, at der kan ydes hjælp til en anden uden forsørgelsespligten over for et barn, idet kommunen kan yde hjælp til udgifterne ved at forsørge et barn, når forældremyndigheden ved forældremyndighedsindehaverens død er tillagt en anden eller andre, der ikke har forsørgelsespligt over for barnet. Det er en betingelse for hjælpen, at barnets indtægter, herunder det særlige børnetilskud efter børnetilskudsloven, ikke er tilstrækkelige til at dække udgifterne ved at forsørge barnet.

Kommunen kan også efter praksis yde økonomisk hjælp til forsørgelse efter lov om aktiv socialpolitik i en situation, hvor barnet er fyldt 15 år og er i stand til selv at forvalte hjælpen. Hjælpen ydes således med satsen for en ung udeboende på selvforsørgelses- og hjemrejseydelse til mindreårige uledsagede asylansøgere mellem 15-17 år med opholdstilladelse. Det er en forudsætning, at barnet er tilstrækkeligt modent til selv at kunne forvalte pengene, og som derfor kan anses som selvstændigt rettighedssubjekt i kontanthjælpssystemet. Børn med ophold efter lov om midlertidig opholdstilladelse til fordrevne fra Ukraine (særloven), som er indrejst i Danmark uden ledsager, er ligeledes omfattet af denne praksis i det omfang, at forudsætningerne er opfyldt. Denne gruppe af fordrevne fra Ukraine vil således ikke være omfattet af den foreslåede ordning i § 30 b.

Der er således i dag ikke hjemmel til økonomisk hjælp til forsørgelse af andres børn, som personen har taget til sig efter aftale med barnets forældre eller som følge af de helt særlige omstændigheder for de fordrevne fra Ukraine.

Det foreslås derfor med forslaget til § 30 b, stk. 1, i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine (særloven), at kommunen kan yde udlændinge, der er omfattet af særloven, et økonomisk tilskud til udgifterne forbundet med at forsørge et barn under 18 år, der ligeledes er omfattet af denne lov.

Efter den foreslåede bestemmelse vil både den voksne og barnet således skulle have opholdstilladelse efter særloven for at være omfattet af det økonomiske tilskud.

Det foreslås, at tre betingelser derudover skal være opfyldt: I) den eller de, der har forældremyndigheden, skal opholde sig i Ukraine, II) den eller de, der har forældremyndigheden, er ikke i stand til at forsørge barnet, og III) den pågældende udlænding og barnet er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) på samme adresse, jf. forslaget til § 30 b, stk. 1, nr. 1-3.

Det betyder, at en person, der er fyldt 18 år, kan få udbetalt et økonomisk tilskud, når de tre kumulerede betingelser er opfyldt. Der kan f.eks. være tale om en mor, der har påtaget sig at rejse ud af Ukraine med sine egne og sin søsters børn. Hun har således taget de mindreårige børn til sig, da børnenes forældre måtte blive i Ukraine som følge af den væbnede konflikt.

Kommunen skal vejlede om muligheden for at få det økonomiske tilskud. Det følger således af § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, at kommunalbestyrelsen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold

til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning. Kommunalbestyrelsen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning. Baggrunden for § 5 er, at det har stor betydning, at hjælpen tilrettelægges ud fra en samlet vurdering af borgerens situation. En ansøgning om hjælp skal behandles bredt og ikke altid kun i forhold til den konkrete form for hjælp, som en borger har søgt om. Kommunen skal også se på, om der er andre muligheder for at løse borgerens behov for hjælp.

Det følger af god forvaltningsskik, at en myndighed, efter omstændighederne, også er forpligtet til at vejlede på eget initiativ. Det betyder, at kommunen har pligt til at vejlede selvom borgeren, hverken direkte eller indirekte, har bedt om vejledning. Det betyder også, at vejledningen ikke nødvendigvis skal ske i forbindelse med en ansøgning om hjælp, men fx kan ske i forbindelse med bevilling af en anden ydelse eller i forbindelse med opfølgning. Vejledningen forudsætter, at kommunen i forvejen er i kontakt med borgeren.

For de fordrevne fra Ukraine vil det således være relevant at blive vejledt om tilskuddet, hvis det af omstændighederne fremgår, at en person, der fyldt 18 år, har andre børn boende hos sig end egne børn.

Ifølge den foreslåede § 30 b, stk. 2, i særloven udgør tilskuddet et månedligt beløb på 1.548 kr. (2024-niveau) pr. barn. Tilskuddet er skattefrit.

Den foreslåede sats svarer til det normalbidrag, som en bidragspligtig forælder kan pålægges at betale til en bidragsberettiget forælder, når de ikke bor sammen. Normalbidraget fastsættes efter § 14, stk. 1, 1. pkt., i lov om børns forsørgelse. Heraf fremgår det, at bidraget fastsættes under hensyn til barnets bedste og udgør normalbidraget, jf. § 14 i børnetilskudsloven. Det fremgår videre af § 14 i børnetilskudsloven, at normalbidraget udgør summen af et grundbeløb og et tillæg. Grundbeløbet svarer til det særlige børnetilskud efter § 4, stk. 3. Tillægget svarer til det tillæg, der er fastsat efter samme lovs § 4, stk. 5.

Det betyder, at en person, der opfylder betingelser for tildeling af tilskuddet, vil få udmålt det fulde beløb og modtage dette uden at skulle betale skat heraf.

Det foreslås i særlovens § 30 b, stk. 3, at tilskuddet ikke indgår i udmålingen af forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser for modtageren, dennes ægtefælle eller samlever eller andre husstandsmedlemmer.

Det betyder, at kommunen ved udbetaling af andre ydelser vil skulle se bort fra tilskuddet. Der skal også ses bort fra tilskuddet ved vurdering af eksempelvis ansøgninger om behovsbestemte enkeltydelser efter § 35 i integrationsloven. Formålet er at sikre, at modtageren har økonomi til barnets forsørgelse.

Med den foreslåede bestemmelse er det således hensigten at sikre, at tilskuddet ikke får betydning for borgerens eventuelle ret til anden hjælp.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at det ikke vil være en forudsætning for modtagelse af tilskuddet, at modtageren selv får hjælp til egen forsørgelse i kontanthjælpssystemet.

Ifølge den foreslåede § 30 b, stk. 4, i særloven skal kommunen løbende sikre sig, at betingelserne for at give tilskud efter stk. 1 fortsat er opfyldt. Det foreslås i den forbindelse, at kommunen skal foretage opfølgning senest tre måneder efter første udbetaling, og at der herefter skal ske opfølgning hver tredje måned. Det betyder, at der skal ske opfølgning senest tre måneder efter den første udbetaling. Er der f.eks. tale om en person, som på opfølgningstidspunktet er berettiget til at modtage tilskuddet, skal det noteres i sagen, og kommunen skal notere tidspunktet for, hvornår den senest skal genvurderes. Det bemærkes i den forbindelse, at personer, der får hjælp, har pligt til at oplyse om ændringer, der kan have betydning for hjælpen, jf. § 11, stk. 2 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Endelig foreslås i særlovens § 30 b, stk. 5, at det beløb, der er anført i § 30 b, stk. 2, der er fastsat i 2024-niveau, reguleres fra og med 2025 en gang årligt den 1. januar svarende til reguleringen af normalbidraget efter § 14 i lov om børns forsørgelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets bemærkninger.

Til § 30 c

I Danmark har ægtefæller pligt til at forsørge hinanden. Tilsvarende er forældre hver for sig forpligtet til at forsørge deres egne børn.

Efter § 2, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, har enhver mand og kvinde i forhold til det offentlige ansvar for efter evne at forsørge sig selv og sin familie. Det betyder, at kommunen ikke kan yde hjælp til en person, som kan forsørge sig selv, eller som har mulighed for at blive forsørget af andre. Det betyder desuden, at der ved beregning af hjælp til ægtefæller tages hensyn til begge ægtefællers økonomiske forhold.

Dette gælder også, selvom den ene ægtefælle opholder sig i udlandet. En ægtefælle er efter dansk ret – uanset om pågældende opholder sig her i landet eller i udlandet – forpligtet til at forsørge sin ægtefælle, så længe ægteskabet består. Det er en følge af den gensidige forsørgelsespligt mellem ægtefæller, og der er ikke hjemmel til kun at lægge den ene ægtefælles forhold til grund ved kommunens behandling af en ansøgning om hjælp i kontanthjælpssystemet.

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at kommunen yder hjælp i form af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp, tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v. og tilbud i medfør af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven.

Det er en betingelse for at få hjælpen, at personen har været udsat for ændringer i sine forhold (en social begivenhed), f.eks. sygdom eller arbejdsløshed, som bevirker, at personen ikke har mulighed for at skaffe det nødvendige til sin egen eller familiens forsørgelse, og at behovet ikke kan dækkes gennem andre ydelser.

Det er yderligere en betingelse for retten til uddannelseshjælp eller kontanthjælp, at personen som udgangspunkt har opholdt sig her i riget i sammenlagt 9 år inden for de seneste 10 år, og at ansøgeren har haft ordinær beskæftigelse her i riget i en periode, som sammenlagt svarer til fuldtidsbeskæftigelse i 2 år og 6 måneder inden for de seneste 10 år, jf. § 11, stk. 3 og 8, i lov om aktiv socialpolitik.

Personer, der ikke opfylder opholds- og beskæftigelseskravet i § 11, stk. 3 og 8, i lov om aktiv socialpolitik, modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse (SHO-ydelser). Det fremgår af § 22, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik. Ydelsens størrelse afhænger af bl.a., om personen har forsørgelsespligt over for eget barn i hjemmet, og om personen reelt er enlig.

Satsen for personer, der forsørger eget barn i hjemmet og er reelt enlige, det vil sige har erhvervet ret til ekstra børnetilskud efter børnetilskudsloven, er 12.699 kr. (2023-beløb), jf. § 22, stk. 2, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik.

Betingelserne for ret til ekstra børnetilskud fremgår af § 3 i børnetilskudsloven. Det fremgår af bestemmelsen, at der ydes et ekstra børnetilskud, som udgør 3.360 kr. årligt, hvis der ydes ordinært børnetilskud efter børnetilskudslovens § 2, stk. 1, nr. 1, 2 eller 3 (når forældremyndighedsindehaveren er reelt enlig forsørger), og indehaveren af forældremyndigheden har barnet hos sig. Der ydes kun et ekstra børnetilskud uanset antallet af børn. Ifølge børnetilskudsloven betragtes personer, der lever i et samlivsforhold, ikke som enlige.

Satsen for personer, der forsørger eget barn i hjemmet og ikke har erhvervet ret til ekstra børnetilskud efter børnetilskudsloven, er 8.886 kr. (2023-beløb), jf. lovens § 22, stk. 2, nr. 2.

Satsen for personer, der er fyldt 30 år, og personer under 30 år, der ikke bor hos en eller begge forældre, er 6.350 kr. (2023-beløb), jf. § 22, stk. 2, nr. 3, i lov om aktiv socialpolitik, mens satsen for personer under 30 år, der bor hos en eller begge forældre, er 2.735 kr. (2023-beløb), jf. § 22, stk. 2, nr. 4, i lov om aktiv socialpolitik.

Efter de gældende regler opfylder de fordrevne fra Ukraine, som er kommet her til landet første gang den 1. februar 2022 eller senere, ikke opholds- og beskæftigelseskravet i § 11, stk. 3 og 8, i lov om aktiv socialpolitik og vil derfor modtage selvforsørgelses- og hjemrejseydelse efter § 22 i lov om aktiv socialpolitik under forudsætning af, at de i øvrigt opfylder betingelserne for at modtage hjælp i kontanthjælpssystemet.

Reglerne betyder bl.a., at en gruppe af fordrevne gifte forsørgere (typisk kvinder) fra Ukraine, hvor ægtefællen fortsat er i Ukraine som følge af den væbnede konflikt

f.eks. pga. krigstjeneste, modtager en lavere sats i kontanthjælpssystemet, end hvis de havde været reelt enlige.

Det kan være en økonomisk udfordring for den herboende ægtefælle, hvis ægtefællen, som opholder sig i Ukraine, ikke har mulighed for at bidrage til forsørgelsen af sin herboende ægtefælle og sit barn. Når disse forsørgere modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, modtager de satsen for gifte forsørgere på 8.886 kr. (2023-niveau) før skat, jf. § 22, stk. 2, nr. 2, i lov om aktiv socialpolitik. Denne sats er væsentligt lavere end satsen for enlige forsørgere, som udgør 12.699 kr. før skat (2023-niveau), jf. § 22, stk. 2, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik.

Med den foreslåede § 30 c, stk. 1, i særloven indføres en regel om, at kommunalbestyrelsen kan udmåle hjælpen efter § 22, stk. 2, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik, til en gift udlænding med opholdstilladelse efter særloven, når personen forsørger eget barn under 18 år i hjemmet, ægtefællen opholder sig i Ukraine, og ægtefællen hverken helt eller delvist er i stand til at forsørge sin ægtefælle og sit eventuelle barn.

Forslaget indebærer, at gifte fordrevne forsørgere fra Ukraine, som praktisk set kan anses for enlige på grund af ægtefællens ophold i Ukraine, sidestilles med reelt enlige forsørgere i forhold til udmålingen af hjælp i kontanthjælpssystemet, dvs. selvforsørgelses- og hjemrejseydelse.

Derudover indebærer forslaget, at gifte fordrevne forsørgere ikke vil være berettiget til hjælp efter den foreslåede bestemmelse i § 30 c, såfremt ægtefællen i Ukraine er i stand til at bidrage til den herboende ægtefælles forsørgelse, f.eks. med fuldt bidrag hver måned eller med et delvist bidrag hver anden måned.

Med den foreslåede § 30 c, stk. 2, i særloven vil personer omfattet af den foreslåede stk. 1 få ret til børnetilskud som enlige forsørgere under samme betingelser som enlige forsørgere med opholdstilladelse efter denne lov, jf. § 2, stk. 1, nr. 1, § 3 og § 5, stk. 1, nr. 1, 3. pkt., i børnetilskudsloven.

Udbetalingen af børnetilskud til enlige forsørgere er omfattet af et optjeningsprincip. Se almindelige bemærkninger pkt. 2.2.1.

De foreslåede bestemmelser i § 30 c, stk. 1 og 2, indebærer, at kommunen skal foretage en konkret og individuel vurdering, da det bl.a. skal dokumenteres, at ægtefællen opholder sig i Ukraine og ikke kan bidrage helt eller delvist til forsørgelsen af ægtefællen og deres fælles børn.

På grund af den særlige situation i Ukraine kan det være vanskeligt at dokumentere ægtefællens ophold i Ukraine. Ved vurderingen af, om ægtefællen opholder sig i Ukraine i lovforslagets forstand skal der lægges vægt på, at ægtefællen ikke har til hensigt at tage bopæl i Danmark og ikke for nylig har haft bopæl her i landet. Det kan eksempelvis være i tilfælde, hvor ægtefællen i Ukraine aftjener værnepligt eller virker som sygeplejerske eller anden pleje i krigstjeneste. Det kan ligeledes være

tilfælde, hvor ægtefællen er ansat i en forsyningsvirksomhed, der bidrager til infrastrukturen eller i en fødevarer virksomhed, hvor man på grund af de særlige omstændighederne i landet opholder sig i Ukraine, mens ægtefællen og parrets børn er i Danmark. Derudover kan der være tilfælde, hvor ægtefællen er blevet i hjemlandet for at passe på familiemedlemmer m.v. I de tilfælde, hvor ægtefællen opholder sig i et andet land end Ukraine, vil den gifte fordrevne her i landet ikke kunne blive sidestillet som enlig forsørger. Hvis ægtefællen imidlertid f.eks. som led i sin værnepligt kortvarigt modtager militærtræning uden for Ukraine, vil betingelsen om ophold i Ukraine dog efter en konkret vurdering fortsat kunne anses for opfyldt. Eksemplerne er ikke udtømmende.

Dokumentationen for ægtefællens ophold i Ukraine og manglende mulighed for at bidrage til forsørgelsen vil kunne basere sig på ansøgerens afgivelse af oplysninger herom.

Børnetilskud efter børnetilskudsloven administreres af Udbetaling Danmark, som vil skulle udbetale børnetilskuddet på grundlag af en ansøgning fra den enkelte forsørger. Disse forsørgere opnår ret til børnetilskud efter § 2, stk. 1, nr. 1, § 3 og § 5, stk. 1, nr. 1, 3. pkt., i børnetilskudsloven som en direkte konsekvens af at være omfattet af forslaget til § 30 c, stk. 1. Udbetaling Danmark skal derfor sikre i forbindelse med sagsbehandlingen af ansøgningen, at der foreligger dokumentation for, at der er truffet afgørelse om udmåling af hjælp efter § 22, stk. 2, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik, jf. dette lovforslags § 1, nr. 3, med forslag til § 30 c, stk. 1.

Endelig foreslås det i § 30 c, stk. 3, i særloven, at kommunalbestyrelsen løbende skal følge op på, om betingelserne for at give tilskud efter stk. 1 fortsat er opfyldt. Det foreslås i den forbindelse, at kommunen skal foretage opfølgning senest tre måneder efter den første henvendelse, og at der herefter skal ske opfølgning hver tredje måned.

Det betyder, at der skal ske opfølgning senest tre måneder efter den første henvendelse. Er der f.eks. tale om en person, som på opfølgningstidspunktet er berettiget til at modtage tilskuddet, skal det noteres i sagen, og kommunen skal notere tidspunktet for, hvornår den senest skal genvurderes. Det bemærkes i den forbindelse, at personer, der får hjælp, har pligt til at oplyse om ændringer, der kan have betydning for hjælpen, jf. § 11, stk. 2 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

I de tilfælde, hvor en person på opfølgningstidspunktet ikke længere opfylder betingelserne for at modtage tilskuddet, skal kommunalbestyrelsen give besked til Udbetaling Danmark, som herefter ligeledes skal følge op i forhold til retten til børnetilskud efter stk. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets bemærkninger.

Til § 30 d

Tilskud til forsørgelse af børn uden forældremyndighedsindehavere her i landet er et nyt tilskud, og der findes derfor ikke regler om klageadgang.

Tilsvarende findes der heller ikke regler i særloven om udmåling af økonomisk hjælp efter § 22 i lov om aktiv socialpolitik til fordrevne fra Ukraine eller ret til børnetilskud for praktisk set enlige gifte forsørgere fra Ukraine og dermed heller ingen klageadgang.

Med forslaget til § 30 d, stk. 1, i lov om midlertidig opholdstilladelse til fordrevne fra Ukraine (særloven) foreslås, at kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 30 b kan indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Ankestyrelsen er allerede i dag klageinstans i forhold til klager over kommunalbestyrelsernes afgørelser om hjælp i særlig tilfælde efter integrationslovens §§ 35-39, jf. integrationslovens § 53, stk. 2, 3. pkt.

Forslaget betyder, at Ankestyrelsen vil skulle behandle klager over kommunens afgørelser om tilskud til forsørgelse af børn uden forældremyndighedsindehavere her i landet, jf. § 30 b i særloven, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3.

Der vil som følge heraf være behov for udveksling af nødvendige og relevante oplysninger mellem kommunen og Ankestyrelsen.

Der vil efter den foreslåede bestemmelse både blive behandlet almindelige ikkefølsomme personoplysninger med hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, og behandling af følsomme personoplysninger med hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra f, jf. artikel 6, stk. 1, litra e.

Videregivelse af oplysninger i disse tilfælde vil skulle ske i overensstemmelse med databeskyttelsesloven, jf. lov nr. 502 af 23. maj 2018, og Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse).

De almindelige klageregler i kapitel 9 og 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område vil finde anvendelse ved Ankestyrelsens behandling af sager om tilskud i det omfang, det er relevant i forhold til sagsbehandlingen.

Det vil medføre, at en klage vil skulle indgives til kommunen, som først vil skulle genoverveje, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Såfremt klagen ikke giver kommunen anledning til at ændre afgørelsen, vil kommunen skulle sende klagen med begrundelse for afgørelsen og genvurderingen videre til Ankestyrelsen. Kommunen vil i forbindelse med genvurderingen og forud for, at sagen oversendes til Ankestyrelsen, skulle sørge for, at sagen er fuldt oplyst. Det betyder, at kommunen bl.a. vil skulle foretage en fornyet partshøring efter reglerne

i forvaltningslovens § 19, stk. 1, såfremt klagebemærkningerne eller kommunens genvurdering giver anledning hertil.

Det vil være sagens parter, som i udgangspunktet er den udlænding, som er omfattet af lovforslagets § 1, nr. 3, forslaget til § 30 b, som er klageberettigede.

Forslaget vil i øvrigt indebære, at der vil være en klagefrist på 4 uger for sager om tilskud til forsørgelse af børn uden forældremyndighedsindehavere her i landet.

Med forslaget til § 30 d, stk. 2, i særloven foreslås, at kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 30 c kan indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg efter § 59 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Det betyder, at Ankestyrelsen vil skulle behandle klager over kommunens afgørelser om hjælp efter § 22 i lov om aktiv socialpolitik, jf. § 30 c i særloven som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3.

Som udgangspunkt vil Ankestyrelsen træffe afgørelse uden medvirken af beskikede medlemmer. Når Ankestyrelsen skønner, at en sag har principiel eller generel betydning, træffer Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg afgørelse på et møde.

Klageadgangen til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg svarer til klageadgangen, jf. § 98 i lov om aktiv socialpolitik om klage over kommunens afgørelser efter lov om aktiv socialpolitik bortset fra afgørelser om hjælp i særlige tilfælde (kapitel 10 og 10 a i lov om aktiv socialpolitik).

Med forslaget til § 30 d, stk. 3, i særloven foreslås, at Udbetaling Danmarks afgørelser efter § 30 c, stk. 2, kan indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg efter § 64 a, jf. § 59 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Det betyder, at Ankestyrelsen vil skulle behandle klager over Udbetaling Danmarks afgørelser om børnetilskud efter § 2, stk. 1, nr. 1, § 3 og § 5, stk. 1, nr. 1, 3. pkt., i børnetilskudsloven, jf. den foreslåede § 30 c, stk. 2, i særloven, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3.

Som udgangspunkt vil Ankestyrelsen træffe afgørelse uden medvirken af beskikede medlemmer. Når Ankestyrelsen skønner, at en sag har principiel eller generel betydning, træffer Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg afgørelse på et møde.

Til § 2

Til nr. 1

I § 1 i lov om Udbetaling Danmark er der oplyst de lovgivningsområder, som Udbetaling Danmark varetager opgaver efter. I de i § 1 nævnte love fremgår det, om Udbetaling Danmark varetager hele eller dele af administrationen af loven.

Der er ikke tillagt Udbetaling Danmark konkrete sagsbehandlingsopgaver efter lov om Udbetaling Danmark, men alene en fastlæggelse af de overordnede rammer for Udbetaling Danmarks administration og sagsbehandling. Lov om Udbetaling Danmark indeholder således bestemmelser, der går på tværs af de forskellige ydelseslove, bl.a. bestemmelser om vejledning af borgeren, samarbejdet mellem Udbetaling Danmark og kommunerne, ledelse, tilsyn og regnskab og revision.

Det foreslås, at lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine tilføjes i § 1 i lov om Udbetaling Danmark som § 1, nr. 18.

Forslaget indebærer, at Udbetaling Danmark vil skulle varetage opgaver vedrørende børnetilskud i forbindelse med de foreslåede ændringer af særloven.

Efter forslaget vil administrationen af børnetilskud til gifte forsørgere, der har opholdstilladelse efter særloven og kan anses for praktisk set enlige, jf. den foreslåede § 30 c, stk. 2, blive omfattet af de gældende bestemmelser i lov om Udbetaling Danmark, som fastlægger de overordnede rammer for Udbetaling Danmarks administration og sagsbehandling.

Der henvises til pkt. 2.1 og 2.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 31. marts 2024.

Det betyder, at der vil kunne udbetales ydelser efter de foreslåede bestemmelser til særlovens §§ 30 b og 30 c, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3, fra og med den 1. april 2024, såfremt betingelserne for retten til hjælp og tilskud er opfyldt.

I forhold til retten til børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag er det en forudsætning, at der bliver søgt om børnetilskuddet senest den 31. marts 2024 for at få ret til børnetilskuddet fra den 1. april 2024. Det skyldes, at det er et krav efter loven, at man har ansøgt, før kvartalet begynder, for at kunne få ret til børnetilskud i kvartalet. Det følger således af § 10 c, stk. 5, i børnetilskudsloven, at børnetilskuddet udbetales første gang for det kvartal, der følger efter det kvartal, hvor der er ansøgt om børnetilskud.

Det forudsættes i den forbindelse, at kommunerne i forbindelse med lovforslagets fremsættelse påbegynder en grundig vejledning af de udlændinge, der vil kunne sidestilles med enlige forsørgere om vigtigheden af, at der ansøges rettidigt om børnetilskud, det vil sige den 31. marts 2024, for at få ret til børnetilskuddet fra den

1. april 2024. Der vil først kunne træffes afgørelser i medfør af loven fra det tidspunkt, hvor loven er trådt i kraft.

Derudover betyder det, at lovforslagets § 1, nr. 1, om, at visiteringskommunerne overtager ansvaret for fordrevne fra Ukraine, der meddeles opholdstilladelse efter særloven 15 hverdage efter tidspunktet for Udlændingestyrelsens afgørelse om visitering vil få virkning for de fordrevne, som Udlændingestyrelsen visiterer til en kommune efter den 31. marts 2024.

Til § 4

Lov om midlertidig opholdstilladelse for personer, der er fordrevet fra Ukraine (særloven), gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. lovens § 42, stk. 1. Særlovens §§ 1-30, 31, 31 c og 32-34 kan ved kongelig anordning sættes i kraft på Færøerne og i Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og grønlandske forhold tilsiger, jf. lovens § 42, stk. 2.

Lov om aktiv socialpolitik gælder ikke for Færøerne og Grønland, ligesom loven heller ikke vil kunne sættes i kraft ved kongelig anordning.

Det foreslås i lovforslagets § 4, stk. 1, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2.

Det betyder, at lovens ændringer i forhold til ydelsesområdet, herunder i forhold til reglerne i lov om aktiv socialpolitik, ikke vil gælde for Færøerne og Grønland. Loven vil heller ikke kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland, da ydelsesområdet og lov om aktiv socialpolitik ikke gælder og heller ikke vil kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Det foreslås videre i lovforslagets § 4, stk. 2, at lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, ved kongelig anordning helt eller delvist kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Det betyder, at de nævnte ændringer af lov om midlertidig opholdstilladelse for personer, der er fordrevet fra Ukraine – i overensstemmelse med, hvad der gælder for hovedloven – ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at disse bestemmelser dog ved kongelig anordning helt eller delvist vil kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov nr. 324 af 16. marts 2022 om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, som ændret ved § 1 i lov nr. 546 af 3. maj 2022, ved § 4 i lov nr. 831 af 14. juni 2022 og § 51 i lov nr. 753 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 30. --</p> <p><i>Stk. 2.</i> Ansvar efter integrationslovens § 4, stk. 1, for personer, der meddeles opholdstilladelse efter denne lov, påhviler kommunalbestyrelsen senest 4 hverdage efter tidspunktet for Udlændingestyrelsens afgørelse om visitering, jf. integrationslovens § 10, stk. 1. Falder tidspunktet for ansvarets overgang i en weekend eller på en helligdag, overgår ansvaret for den pågældende til kommunalbestyrelsen den førstkommende hverdag. Ansvar efter integrationslovens § 4, stk. 1, for personer, der meddeles opholdstilladelse efter § 2, stk. 1, på baggrund af en ansøgning indgivet uden for landet, påhviler uanset 1. pkt. kommunalbestyrelsen fra tidspunktet for den pågældendes registrering i Det Centrale Personregister (CPR) som tilflyttet kommunen.</p> <p><i>Stk. 3-6. ---</i></p>	<p>1. I § 30, stk. 2, ændres »4 hverdage« til: »15 hverdage«, og efter »§ 10, stk. 1« indsættes: », jf. dog stk. 7«.</p> <p>2. I § 30 indsættes som stk. 7:</p> <p>»Stk. 7. Uanset bestemmelsen i stk. 2, 1. pkt., kan udlændinge- og integrationsministeren, når dette som følge af en større tilstrømning til landet er nødvendigt for at sikre indkvarterings-systemet, fastsætte regler om, at ansvaret efter integrationslovens § 4, stk. 1, for personer, der meddeles opholdstilladelse efter denne lov, for en</p>

	<p>bestemt periode påhviler kommunalbestyrelsen senest 4 hverdage efter tidspunktet for Udlændingestyrelsens visitering, jf. integrationslovens § 10, stk. 1. Regler udstedt i medfør af 1. pkt. skal ophæves, når der ikke længere er grundlag for fravigelsen af de 15 hverdage i stk. 2, 1. pkt.«</p>
	<p>3. Efter kapitel 8 indsættes:</p> <p style="text-align: center;">»Kapitel 8 a</p> <p><i>Tilskud til forsørgelse af børn uden forældremyndighedsindehavere her i landet og udmåling af hjælp til gifte forsørgere, som anses for praktisk set enlige</i></p> <p>§ 30 b. Kommunalbestyrelsen kan yde udlændinge, som er omfattet af denne lov, et økonomisk tilskud til udgifterne forbundet med at forsørge et mindreårigt barn, som er omfattet af denne lov, når</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. den eller de, der har forældremyndigheden opholder sig i Ukraine, og 2. den eller de, der har forældremyndigheden ikke er i stand til at forsørge barnet, og 3. den pågældende udlænding og barnet er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) på samme adresse. <p><i>Stk. 2.</i> Tilskuddet efter stk. 1 udgør et månedligt beløb på 1.548 kr. (2024-niveau) pr. barn. Tilskuddet er skattefrit.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Tilskuddet indgår ikke i udmålingen af forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige</p>

ydelser for modtageren, dennes ægtefælle eller samlever eller andre husstandsmedlemmer.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal løbende følge op på, om betingelserne for at give tilskud efter stk. 1 fortsat er opfyldt. Kommunalbestyrelsen skal foretage opfølgning efter 1. pkt. senest 3 måneder efter første udbetaling efter stk. 1. Herefter skal opfølgning ske hver 3. måned.

Stk. 5. Det beløb, der er anført i stk. 2, er fastsat i 2024-niveau og reguleres fra og med 2025 en gang årligt den 1. januar svarende til reguleringen af normalbidraget, jf. § 14 i lov om børns forsørgelse.

§ 30 c. Kommunalbestyrelsen skal beregne hjælpen efter § 22, stk. 2, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik til en gift udlænding med opholdstilladelse efter denne lov, når

- 1) udlændingen forsørger eget barn under 18 år i hjemmet, og
- 2) ægtefællen opholder sig i Ukraine, og
- 3) ægtefællen hverken helt eller delvist er i stand til at forsørge den herboende udlænding og deres eventuelle fællesbørn.

Stk. 2. Personer omfattet af stk. 1 har ret til børnetilskud som enlige forsørgere under samme betingelser som enlige forsørgere med opholdstilladelse efter denne lov, jf. § 2, stk. 1, nr. 1, § 3 og § 5, stk. 1, nr. 1, 3. pkt., i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. Udbetaling Danmark træffer afgørelse efter 1. pkt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal løbende følge op på, om betingelserne for at give tilskud efter stk. 1 fortsat er opfyldt. Kommunalbestyrelsen skal foretage opfølgning efter 1. pkt. senest 3 måneder efter første henvendelse efter stk. 1. Herefter skal opfølgning ske hver 3. måned.

§ 30 d. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 30 b kan indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 30 c, stk. 1, kan indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg efter § 59 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 3. Udbetaling Danmarks afgørelser efter § 30 c, stk. 2, kan indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg efter § 64 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.«

§ 2

I lov om Udbetaling Danmark, jf. lov bekendtgørelse nr. 240 af 12. februar 2021, som ændret ved § 11 i lov nr. 452 af 20. april 2022, § 20 i lov nr. 1267 af 30. september 2022, § 13 lov nr. 455 af 20. maj 2023 og § 10 i lov nr. 753 af 13. juni 2023, foretages følgende ændring:

§ 1. Udbetaling Danmark varetager de opgaver, der tillægges Udbetaling Danmark i henhold til denne lov og til:

<p>1) Lov om social pension.</p> <p>2)- 17): --</p>	<p>1. I § 1, stk. 1, indsættes som <i>nr. 18</i>: »18) Lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine.«</p> <p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>Loven træder i kraft den 31. marts 2024.</p> <p style="text-align: center;">§ 4</p> <p><i>Stk. 1.</i> Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2. <i>Stk. 2.</i> Lovens § 1, nr. 1 og 2, kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og grønlandske forhold tilsiger.</p>
---	---